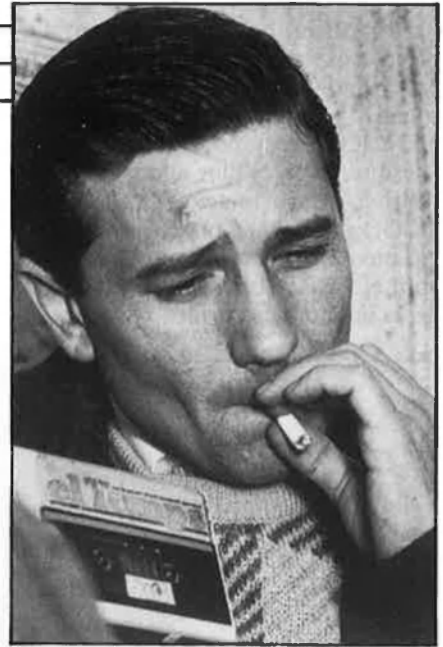

EL PLA D'OCUPACIÓ JUVENIL PROVOCA LA DISCÒRDIA

Govern-sindicats: S'ha acabat el bròquil

La ruptura, possiblement definitiva, del diàleg social és un dels fets més greus de la vida política espanyola en l'última dècada. Ara ningú creu factible un acord entre el govern i les centrals sindicals, un pacte que el pla d'ocupació juvenil ha impossibilitat.

Josep M. Sanmartí

Nicolás Redondo està ara molt lluny de les línies econòmiques que marca la Moncloa. Dalt, Antonio Gutiérrez.

Si bé fa dos anys que la societat espanyola viu sense un pacte social que estabilitzi les seves relacions laborals, encara hi havia unes remotes perspectives d'aconseguir acords en alguna parcel·la bàsica, i bona prova d'això és que els interlocutors socials s'han presentat a totes les meses negociadores. Ara ja tothom creu que és inútil tornar a intentar pactes globals entre tots els protagonistes de la vida laboral.

Els espanyols basaren gran part de la transició a la democràcia en els pactes socials iniciats pel famós Pacte de la Moncloa (1977). Ja llavors era una pràctica rara en els països industrialitzats, però aquí serví per temperar les tensions socials i permetre la transició política. D'altra banda, els treballadors van copsar el missatge de sacrifici salarial i laboral que se'ls demanava per consolidar els avanços polítics i s'habituar a presentar les seves reivindicacions en el marc dels acords d'abast estatal. Des del govern, ara es torna a demanar moderació en les peticions, no per estabilitzar les conquestes polítiques, sinó les econòmiques. És a dir, que la situació comparativa ha canviat poc.

Viure sense pactes socials

La societat espanyola haurà d'aprendre a viure des d'ara sense el coixí dels pactes socials i haurà de desenvolupar mecanismes per protegir-se de la conflictivitat social, especialment quan afecti les àrees de serveis. Com passa en els altres països europeus, on les vagues formen part del tarannà col·lectiu i de la vida ordinària dels ciutadans. La cultura laboral haurà de ser modificada a fons, i això no serà gens fàcil.

És molt probable que, mentre duri l'onada expansiva actual, la situació no esdevingui greu des del punt de vista social i econòmic, però la correlació entre les forces polítiques canviarà. L'esquerda en el bloc socialista és definitiva, l'aproximació entre la UGT i CCOO s'accentua i pot crear una situació nova que perjudiqui tant el PSOE com el PCE. El PSOE, el govern i la dreta econòmica formen cada vegada

res condemnes dels sindicats. No voler veure l'enfrontament obert entre el PSOE i la UGT és simplement aclucar els ulls.

El pla d'ocupació juvenil del govern és literalment un *casus belli*. A la sortida de la reunió amb el ministre Manuel Chaves, el secretari d'acció sindical d'UGT, Apolinar Rodríguez, declarà que el pla «és un retrocés, un trencament de les consecucions dels

connecten amb la realitat del problema, ni amb les necessitats dels treballadors, ni, sobretot, amb les d'aquest col·lectiu de 800.000 joves que no han tingut mai feina i que es troben amb una barrera insalvable perquè no tenen experiència. Es tracta d'omplir aquest buit amb l'únic sistema possible en el món capitalista: abaratir la mà d'obra. El ministre Chaves es mostrarà disposat a resistir les pressions dels sindicats i considerarà inacceptable el veto de les centrals al seu pla abans de començar a parlar de política d'ocupació en general. La mesa fou dissolta, és a dir, el govern acceptava el repte sindical.

Té el suport de la patronal, que ha decidit col·laborar i fins i tot recomanar als empresaris que utilitzin el tipus de contracte proposat pel pla. Per a la CEOE, el sistema rejuvenirà les plantilles i permetrà, tal com diu el govern, que molts nois que no han pogut fer-se un currículum, ara tinguin una possibilitat d'inseriment laboral. Fins i tot les perspectives són bones. D'aquí a tres anys, la meitat aproximadament dels joves contractats a preu de saldo s'incorporaran a les plantilles amb contractes indefinits. És a dir, que si s'hagués creat abans aquesta figura, avui dia no tindriem tants parats.

El pla vol donar feina temporal a uns 800.000 joves entre 16 i 25 anys que no han tingut mai feina, o que no han pogut treballar més de tres mesos. Els joves que s'hi acullin rebran un sou equivalent al salari mínim interprofessional i les empreses que els contractin gaudiran d'un descompte del 100% de les quotes obligatòries a la Seguretat Social. O sigui, que només hauran d'abonar les quotes per desocupació i per accident laboral. Això vol dir que un contracte d'aquesta mena costaria ara unes 550.000 ptes./any a l'empresari i l'estat deixaria d'ingressar unes 300.000 ptes. per cada noi contractat. En total, poden ser uns 40.000 milions de ptes./any.

Va adreçat sobretot a joves amb poca qualificació laboral, i vol complementar el sistema actual de formació i de pràctiques. Els contractes hauran de ser per un mínim de 6 mesos i un màxim de 18, que es podran allargar fins als tres anys per mitjà d'altres contractes temporals ja existents. Es diferencia del pla preparat pel PSOE en algunes qüestions menors, com és la supressió de les subvencions econòmiques als empresaris que creïn noves places de treball. Per alguns és tornar a la figura de l'aprenent. □

El pla d'ocupació juvenil: ¿tornar a la figura de l'aprenent?

més clarament un front, impensable fa cinc o sis anys. La dreta i el centre es troben sense marge d'acció i sense poder-se definir, ja que la pugna política passa molt lluny d'ells. El paper polític de la UGT augmenta cada dia, i no seria estrany que a les eleccions del 1990 recomanés llibertat de vot als seus afiliats, per primera vegada des de la seva fundació.

Cal tenir en compte un fet cabdal. Fins el dia 3 l'enfrontament es limitava a la UGT i al govern, que assumia el gir a la dreta. Aquesta vegada, però, l'origen del pla que ha motivat la ruptura era el mateix partit, el PSOE. És cert que reunions anteriors entre les executives del PSOE i de la UGT havien acabat sense resultats, sense acord. Però externament no hi havia hagut grans polèmiques entre el partit i el sindicat. Ara, el govern ha fet seu el pla d'ocupació juvenil del PSOE, l'ha modificat una mica i l'ha posat damunt la taula de negociacions. A més, el partit ha fet costat als Pressupostos de l'estat per al 1989, malgrat les du-

treballadors i va contra la seva dignitat. És un atemptat contra la igualtat entre els joves i va contra la negociació col·lectiva, un dret indivisible que no es pot sostreure als joves...». Tot i que els sindicalistes solen usar un llenguatge dur i agressiu, aquesta vegada les acusacions són gruixudes. El pla «és una mesura tan regressiva que cap govern democràtic no havia gosat fer-lo. Pretén imposar als joves, via BOE, una reducció salarial, que es queden en la meitat o en un terç del que marca el mercat. I sobretot pretén generalitzar l'eventualitat, cosa sense precedents en la nostra història laboral democràtica».

I finalment parlà de mobilitzacions i de recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional. Era una veritable declaració de guerra, sobretot després que el ministre d'Economia hagués declarat, que en el millor dels casos l'índex d'atur el 1992 haurà baixat al 16% en lloc del 19% actual. Tants sacrificis per a un resultat tan magre.

El govern insisteix. Els sindicats no